

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-81.1-12>

УДК 811.161.2+81'342/344]+38

Українець Л.Ф.

Полтавський національний педагогічний університет  
імені В.Г. Короленка

## ЕСТЕТИКА ФОНЕТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ПОЕТИЧНИХ ТВОРАХ АНАТОЛІЯ МОЙСІЄНКА

**Анотація.** Стаття присвячена естетиці фонетичного моделювання в поетичних творах Анатолія Кириловича Мойсієнка – талановитого українського поета, знаного лінгвіста, відомого перекладача-літературознавця. Авторська субстанціонально-цільова організація мовної картини світу у ліричних віршах є наслідком скрупульозного добору зображально-виражальних засобів, естетична тональність яких корелює не лише з традиційними моделями поетичних формул, але й із суто оказіональними модифікаціями базових вербальних одиниць. Комплексний аналіз асоціативно-образних функцій звукового тла з погляду авторської інтерпретації як емоційної домінанти національної архітекtonіки поетичної мови має принципове значення для об'єктивації перспектив теоретичного осмислення конотаційних параметрів вокальних і консонантних сегментів у сприйнятті художньо змодельованої інформації.

**Ключові слова:** поетична мова Анатолія Мойсієнка, образ автора, естетична конотація, звуковий континуум, вокальні одиниці, консонанти, український поетичний дискурс.

Ukrainets Liudmyla

Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University

## AESTHETICS OF PHONETIC MODELING IN ANATOLII MOISIENKO'S POETRY

**Summary.** The article deals with the problems of creating aesthetic connotation in Anatolii Moisiienko's poetry, an honored linguist, Doctor of Letters, a well-known translator and a literary scholar, a talented author of numerous books of poems including *Sonnets and Free Verses* (1986), *I Accept* (1986), *Chess Poetry* (1997), *Seven Strings* (1998), *The Meeting of Swords* (1999), *New Poems* (2000), *Burnt Stones* (2003), *I Was Blinded by Violins' Love* (2006), *Selected Writings* (2006), *From Chernihiv Gardens: New Sonnets and Free Verses* (2008) etc. The topicality of such research stems from the absence of specialized works providing a comprehensive analysis of association- and image-bearing functions of the sound continuum from the point of view of the author's interpretation of phonetic units as an emotion-based dominant feature of the national architectonics of Ukrainian poetic language. Psychologically motivated phonetic devices play an exceptional role within the conceptual space of this author's poetic discourse that follows the laws of aesthetics, which turn poetic language into a sensual system for understanding deep mental structures. Aesthetically enhanced by sound architectonics, A. Moisiienko's writing becomes an emotionally charged dominant feature that broadens the potential of its vowel-consonant form. The aim of the article is to reveal whether there exist any connotational priorities that inform the author's choice of phonetic units when aesthetically modeling his poetic discourse and to identify which pragmatic and semantic features can be considered as defining elements of Ukrainian poetic language aestheticization. The verses from *Selected writings* poetry collection have been used as the research material. In this book of poetry, the author «channels his emotional experience and feelings into the world of aesthetics and invites us to be a part of this emotional dialogue» (M. Zhulynskyi). The tangible and sensual character of visualization in the author's works is a result of his well-weighed choice of literary devices whose aesthetic tonality corresponds not only with traditional poetic form models but also with specifically occasional modifications of linguistic units of the main (phonological, lexico-semantic, morphological, syntactic) and intermediate (morphonological, word-formation, phraseological) levels.

**Keywords:** Anatolii Moisiienko's poetic language, the author's image, aesthetic connotation, sound continuum, vowel units, consonants, Ukrainian poetic discourse.

**Постановка проблеми.** Загальноприйнятим у лінгвістиці є визначення поетичної мови як системи «мовно-виражальних засобів, орієнтованих на досягнення ефекту високого стилю, незвичного для буденного спілкування» [10, с. 500]. Природно, що вербальні одиниці, використані в такому художньому типі мовлення, завжди стилістично марковані, оскільки мають на меті змоделювати концептуальний простір поетичного дискурсу за законами краси й гармонії (О. Потебня, Р. Барт [R. Bart], В. Виноградов, С. Єрмоленко, В. Калашник, І. Качуровський, В. Коптілов, О. Маленко, Л. Мацько, І. Чередищенко та ін.). Відтак авторська конкретно-чуттєва візуалізація у творах є наслідком скрупульозного добору зображально-виражальних засобів, естетична тональність яких корелює не лише

з традиційними моделями поетичних формул, але й із суто оказіональними модифікаціями одиниць основних (фонологічного, лексико-семантичного, морфологічного, синтаксичного) та проміжних (морфонологічного, словотвірного, фразеологічного) мовних рівнів. Головне, щоб такі вербальні неологічні конструкції були яскравими, формували особливий естетичний зміст, який «витворює специфічне враження, породжує стан духовного піднесення» [17, с. 542]. Отже, цілком логічно, що український поетичний дискурс, забезпечуючи потреби соціуму в красі слова, за яким – злет почуттів і високість помислів, детермінує естетичну, а відтак і емоційну функцію мови, які, однак, завжди гармонізовані третьою, засадничою функцією – експресивною. Експресивна функція, як жодна інша, віддзеркалює «образ автора», ста-

ючи чи не найпоказовішим засобом реалізації його інтелектуально-художнього потенціалу, тоді як суб'єктивно окреслений текст набуває статусу важливого фрагмента естетичного пізнання світу.

Органічна матеріалізація цих облігаторних функцій у ліриці Анатолія Кириловича Мойсієнка – талановитого автора численних поетичних збірок – «Сонети і верлібри» (1986), «Приємлю» (1986), «Шахопоезія» (1997), «Сім струн» (1998), «Віче мечів» (1999), «Нові поезії» (2000), «Спалені камені» (2003), «Мене любов'ю засвітили скрипки» (2006), «Вибране» (2006), «З чернігівських садів: Нові сонети і верлібри» (2008), знаного лінгвіста, доктора філологічних наук, відомого перекладача-літературознавця – ілюструє безмежні можливості загальнонародної мови проходити естетичну трансформацію, екстраполюючи динаміку інтелектуального текстотворення в площину експресивно довершеного художнього образу. Тому цілком природно, що навіть маститі критики, сучасні дослідники українського поетичного дискурсу, зауважували: «Анатолій Мойсієнко володіє даром семантичного стимулювання слова, уміє необразне слово <...> перетворити в слово образне, полісемантичне» [11, с. 4].

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Світла творча радість, употужнена беззастережною щирістю, справжнім людським теплом, – це традиційна парадигма поетичного світу Анатолія Кириловича Мойсієнка, яку він мудро вибудовує власною мовотворчістю й щедро дарує читачам. І саме тому вже не одне десятиліття емоційно-естетична привабливість мовної картини світу цього самобутнього Майстра, що невтомно дбає про оновлене, вишукане українське Слово, залишається предметом пильної уваги лінгвістів та літературознавців, які намагаються розгадати силу вербального знака, що утаємничує сакральність духовного одкровення митця в кожному поетичному рядку. Так, оригінальність мистецького почерку як визначальну рису ідіостилію Анатолія Кириловича Мойсієнка системно досліджували В. Калашник [13, с. 65–69], Н. Бойко [6, с. 118–127], М. Зимомря [12, с. 42–45], О. Андріяш [1, с. 211–216], Т. Рудюк [20, с. 52–54], В. Кузьменко [16, с. 579–586], О. Червченко [24, с. 128–133]; образно-тематичні доміанти пейзажної лірики проаналізували В. Аскарова [2, с. 51–55], Н. Науменко [19, с. 70–78]; неологічні особливості поезій, написані А. К. Мойсієнком у кінці ХХ на початку ХХІ ст., ґрунтовно схарактеризували в руслі індивідуально-авторської номінації Г. Вокальчук, Є. Вокальчук [8, с. 21–25]; образно-інтелектуальний потенціал лексичного багатства в лінгвопоетичному вимірі (зосібна моделювання в художньому дискурсі яскравих метафор, порівнянь як засіб формування аксіологічного значення, конотаційно мотивованих онімів, лексики субстратного й адстратного походження тощо) спостерігали А. Білозуб [5, с. 181–184], О. Василюшин, І. Фарина [7, с. 183–187], О. Гарачковська [9, с. 19–21], В. Капуста [14, с. 40–44], Л. Кравець [15, с. 26–29], О. Мацько [18, с. 44–47], Х. Сторожук [21, с. 4–10], В. Філінюк [22, с. 409–414], І. Хлистул [23, с. 31–36] та ін.

**Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми.** Організація поетичного мовлення Анатолія Кириловича Мойсієнка чи не відразу привертає увагу асоціативністю звукової

архітектоніки, підпорядкованій естетичним принципам, адже авторові завжди був підвладний талант наповнювати «звичайне слово енергією самовідкриття, образного самоздійснення шляхом зрощення з іншими словами завдяки ритму, метру, фоніці...» [11, с. 4]. Природно, що в евфонічно гармонізованій структурі віршів митця сучасні українські дослідники (Т. Беценко, В. Берковець) прагнули виявити не лише семантико-стилістичні можливості вокальних та консонантних одиниць мови, але й сутність закону звукової гармонії поетичного тексту [4, с. 25], характеризуючи фонетичний континуум навіть на засадах звуко-символізму [3, с. 35–38]. І це логічно, адже асоціативно-естетична інформація композиційно-звукового рівня поетичної мови Анатолія Кириловича Мойсієнка настільки глибока й багатогранна, що потребує системного теоретичного аналізу як підґрунтя для окреслення реальних і потенційних змістових парадигм поетичного моделювання естетичної інформації. З огляду на це актуальним видається дослідження звукового континууму для оприявлення мотивації авторської інтенції, що детермінує нові прагматично-змістові орієнтири осмислення категорій естетики в руслі конотаційних перспектив української поетичної мови.

**Мета статті.** Оскільки в основі сучасних фоно-стилістичних спостережень українського поетичного дискурсу домінує антропоцентричний принцип, тому метою нашого аналізу було схарактеризувати в поетичних творах Анатолія Кириловича Мойсієнка конотаційні пріоритети моделювання естетики звукового ладу не лише як лінгвістичну категорію, але і як феномен «мовно-естетичної індивідуально-авторської майстерності митця» [4, с. 31].

**Виклад основного матеріалу.** Естетика вербальних одиниць у площині українського поетичного мовлення є, по суті, канонічним критерієм досконалості художнього відображення явищ об'єктивної дійсності. У поетичній мові А. К. Мойсієнка акустичні сегменти вербального континууму конотаційно адекватні мовній стратегії митця, тому естетизоване завдяки звуковій архітектоніці слово стає емоційною домінантою, розширюючи водночас потенційні можливості вокально-консонантної його форми, що «по-перше, допомагає передати красу емоцій і думок, виражених за допомогою мистецтва слова, по-друге, <...> є естетичним явищем як фізична реальність і, по-третє, <...> виступає джерелом естетичних відчуттів у читача художнього твору» [25, с. 18].

Комплексний аналіз асоціативно-образних функцій звукового тла віршованого мовлення А. К. Мойсієнка з погляду авторської інтерпретації виявив стилістично мотивоване генерування поетичного тексту шляхом добору слів з евфонічною концентрацією вокальних одиниць:

*Стеле мороком... Мерехт марноти лише...*

*Поміж шерехів голос шукаю твій... Де ти? («І кватирка не стигнеть уже ні жалів, ні плачу...»).*

У поетичному мовленні однозвучні лексеми тяжіють одна до одної, а вокальні та консонантні одиниці стають носіями потенційного асоціативно-образного, а точніше конотативного, значення, «що містить інформацію про експресивну силу та оцінку вартість даного знака, а також емоції та волевиявлення, що супроводжують його використання» [17, с. 366].

Серед вишуканих асонансів у ліричних творах А.К. Мойсієнка привертає увагу акцентоване й неакцентоване суголосся [и] як асоціативна модель передовсім онтологічної сутності природного звучання, коріння якого – в історичних традиціях формування фонетичної структури українських лексичних одиниць:

*І наснишся мені,  
І привидишся встоє мені  
В тишині...* («Гей, на синьому небі»).

І хоча цей високочастотний напружений голосний менш схильний моделювати виразні асоціативно-конотативні мікро- чи макросеми, тобто брати участь у звуко-смісловій композиції, однак для Анатолія Кириловича Мойсієнка фоносемантична трансформація такої [и]-тональності є стилістичним маркером, що здатний поглибити смислові вектори справді витонченої поліфонічної лірики, генералізуючи своєрідну задумливість та естетику душевних переживань:

*Крильми не злине птаха,  
і крильми  
Не злине пісня,  
що знімали ми* («Не в квітні ми»).

Конотаційний потенціал цього функційно активного вокального сегмента традиційно маніфестує вербальні структури в контексті статичних і динамічних вимірів явищ об'єктивної дійсності, набуваючи статусу фоностилістичної доміанти творчого задуму митця.

Рушієм універсалізації звукових образів поетичного полотна є один із найактивніших текстотвірних експонентів – лабіалізований голосний [о], диференційні та інтегральні ознаки якого авторський досвід часто трансформує як інтенційну сему 'кругла форма':

*Стоїть доля в степу  
З голосними, як тронка, очима*  
(«Гей, на синьому небі»).

*Золотолистим плагіатом  
Постала перед моїми очима  
Цьогорічна осінь* («Перед картиною Левітана»).

У концептуальному просторі художнього тексту повторюваний [о] формують – зосібна завдяки асоціаціям алографічних пропозицій – зорову конотацію, поглиблюючи цим семантичні пріоритети лейтмотивних номенів:

*У зойку пташинім,  
Мов у горошині,  
Виокруглено  
Печаль  
Бездомну,  
Безрідну* («У зойку пташинім»).

Фонетична конотація, породжена таким вишуканим асонансом, експліцитно сприяє інтелектуальному проникненню в суть концептуальних слів-образів (*очи, виокруглено, горошина*), розширюючи не лише змістові, але й емоційно-експресивні параметри одиниць лексико-семантичного рівня. І все ж маркування поетичного дискурсу лабіальною [о]-тональністю – це передовсім яскрава характеристика асоціативного мислення, що відображає риси мовної картини світу талановитого митця на засадах естетичної гармонії й віддзеркалює його прагнення наповнити вірш музикальною стихією:

*Осонне небо, і осонна рань,  
Осонна даль з габою голубою...*  
(«Мене любов'ю засвітили скрипки»).

*О, так осонно соняхи цвітуть,  
І так багато світла, мов на свято*  
(«О, так осонно соняхи цвітуть»).

Для вдумливого й емоційно чутливого лірика А.К. Мойсієнка асоціативна конкретність звукопису є своєрідним камертоном, яким він непомітно налаштовує читача на розуміння поліфонії голосів природи, відлуння яких у поетичних зразках заворює художньою досконалістю й красою лінгвістичної реалізації перлокутивного ефекту звукової архітектоники. Саме артикуляційно-акустичні стандарти вокальних одиниць заднього ряду з різним ступенем напруження [о] та [у] наповнюють ліричні полотна цього талановитого художника слова асоціативно змодельованими звуковідтворювальними та звуконаслідувальними елементами, за якими – естетика згуків природи, що акустично ототожнюється зі смисловою та емоційною тональністю суб'єктивно окресленого поетичного дискурсу:

*Відкукукала зо[о']зуля,  
Відзо[о']зулила ку-ку...  
Те ку-ку – неначе куля  
У терновому вінку* («Відкукукала зозуля»).

Апперцепційна актуалізація лабіалізованого [у] в контексті послідовного застосування антропоцентричного, або психологічного, принципу текстотворення суголосна емоційної модальності, що розлого демонструє *елегійно-мрійливий* або *сумовито-журливий* настрій автора як функцію звуко-сміслову композиції ліричної поезії.

У поетичній мові А.К. Мойсієнка конотаційну закономірність акустичного орнаментування поезій демонструє активне залучення звуковідтворення (звуконаслідування) – художню актуалізацію семантико-прагматичних перспектив гармонійної єдності голосного [у] із шиплячими приголосними:

– *Шу-шу, – їм комшиї здала шумлять,*  
– *Зблизька пирій їм шелестить шовково...*  
(«І годі сонцю вже їх тренувать»).

Оскільки в українській фоностилістиці акустична характеристика шиплячих консонантів, на відміну від артикуляційної, актуалізована в площині іманентно-істотних ознак, що орієнтують на домінування естетичного сприйняття, то саме специфічний турбулентний шум [ш], [ш'] визначає семантичні й прагматичні нашарування як структурно-змістові компоненти тональності поетичного твору. Тому навіть у паліндромному варіанті сонета шипляча акустика генералізує не скільки емоційно-сміслові концепти тексту, стільки звукову модель конкретного фрагмента мовної картини світу: *У тон шипиши бубниши пишноту...* («А коло тіні – толока»).

Із погляду естетики слова вартими уваги є фонетичні експресивні, в основу яких покладено звуконаслідувальні конотації природних явищ на ґрунті алітерації глухого приголосного [к]:

*Коні-гривані –  
блискавки!*  
*Коні булані –  
лиск!*  
*Коні в небі висянім <...>  
Котять втому коліс...*  
*Коні –  
баскі й кипучі!*

*Коні – кризь пилу чад  
Світлу проносять звучність* («Коні»).

У вербальній площині поетичного дискурсу XXI ст. конотаційні властивості такої алітерації

частіше знаходяться за межами творення семантико-прагматичного, зосібна естетичного, ефекту, однак поетові вдалося створити художньо досконалої асоціативний феномен *аудіальної конотації* – *світлу звучність стукоту копит*. Створена за принципом карбованого звучання слова та ритму зі збереженням фоносемантичних пріоритетів символіки, така поетична мова позиціонує інтелектуально-емоційну образність твердої [к]-тональності як лінгвостилістичний параметр естетичної інтерпретації процесуальних фрагментів об'єктивної дійсності. Здатність твердого приголосного [к] породжувати такі звуконаслідувальні асоціації репрезентує в поетичній мові ХХІ ст. когнітивне підґрунтя авторського лінгвокреативного мислення, а також

психологічно мотивований характер реконструкції фрагмента мовної картини світу за законами естетики слухової імпресії.

**Висновки і пропозиції.** Виявлення в поетичному дискурсі Анатолія Кириловича Мойсієнка механізмів моделювання естетичного ефекту фонетичними одиницями доповнить концептуальну схему сприйняття української поетичної мови ХХІ ст. новими відомостями про ускладнення естетичного образу об'єктивної дійсності імпліцитними компонентами, що позицінують конотаційно-стильовий синкретизм авторських інтенцій і мають принципове значення для теоретичного осмислення ролі конотаційних параметрів вокальних і консонантних сегментів в еволюційній динаміці художньо змодельованої інформації.

## Список літератури:

1. Андріяш О. Ідіостиль Анатолія Мойсієнка. *Вісник Київського славістичного університету. Серія «Філологія»*. 2008. Вип. 37. С. 211–216.
2. Аскарора В. Пейзажна лірика А. Мойсієнка: образно-тематичні домінанти. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки» (мовознавство)* / Кіровоградський держ. пед. ун-т. ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2013. Вип. 117. С. 51–55.
3. Берковець В. Звукосимволізм у поезії Анатолія Мойсієнка. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки» (мовознавство)* / Кіровоградський держ. пед. ун-т. ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2013. Вип. 117. С. 35–38.
4. Беценко Т. Закон звукової гармонії поетичного тексту. *Українське мовознавство*. 2015. Вип. 45/1. С. 25–32.
5. Білозуб А. Метафора у художньо-поетичному мовленні Анатолія Мойсієнка. *Лінгвістичні студії. Збірник наук. праць*. Донецьк, 2006. Вип. 14. С. 181–184.
6. Бойко Н. «У точності науки яке мистецтво і натхнення!» (Анатолій Мойсієнко. Мова як світ світів. Поетика текстових структур). *Українська мова*. 2010. № 2. С. 118–127.
7. Василюшин О., Фарина І. Леза слів, котрі входять у свідомість. *Літературний Чернігів*. 2017. № 4. С. 183–187.
8. Вокальчук Г., Вокальчук Є. Неологія Анатолія Мойсієнка на тлі словотворчої практики поетів ХХ–ХХІ століть. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки» (мовознавство)* / Кіровоградський держ. пед. ун-т. ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2013. Вип. 117. С. 21–25.
9. Гарачковська О. Сатирична шахопоезія Анатолія Мойсієнка. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія «Філологія»*. 2015. № 15. Т. 1. С. 19–21.
10. Єрмоленко С. Я. Поетична мова. *Українська мова: Енциклопедія* / Редкол.: Русанівський В. М. (співголова), Тараненко О. О. (співголова), М. П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. С. 500–501.
11. Жулинський М. Г. Дух, що єднається зі світом інших. *Мойсієнко А.К. Вибране: Поезії і переклади* / Передмова акад. М. Г. Жулинського. Київ: Фенікс, 2006. С. 3–9.
12. Зимомря М. Сонце при калині, або Слово про Анатолія Мойсієнка. *Соборність*. 2003. Ч. 2. С. 42–45.
13. Калашник В. С. Мовна особистість митця в індивідуально-авторській поетичній картині світу (спостереження над лірикою А. Мойсієнка). *Світ мови: поетика текстових структур*. Київ, Дрогобич: Посвіт, 2009. С. 65–69.
14. Капуста В. Шахівниця, коронована словом. *Проблеміст України*. 2009. №1. С. 40–44.
15. Кравець Л. Інтелектуалізація української поетичної метафори. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки» (мовознавство)* / Кіровоградський держ. пед. ун-т. ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2013. Вип. 117. С. 26–29.
16. Кузьменко В. І. Обличчям до сонця: традиції модерну і модерн традицій як джерела поетики Анатолія Мойсієнка. *У всесвіті слова: літературно-критичні студії* / Кузьменко В. І. Київ: Друге дихання, 2018. С. 579–586.
17. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
18. Мацько О. Семантико-стилістичні особливості порівнянь у поезіях Анатолія Мойсієнка. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки» (мовознавство)* / Кіровоградський держ. пед. ун-т. ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2013. Вип. 117. С. 44–47.
19. Науменко Н. Вітражі та пейзажі Анатолія Мойсієнка. *Українська мова й література в середніх школах, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 6. С. 70–78.
20. Рудюк Т. В. Епітетне слово в системі поетичного тексту Анатолія Мойсієнка. *Science and Education a New Dimension. Philology*, V (36). Budapest: www. http://seanewdim.com, 2017. Issue 136. С. 52–54.
21. Сторожук Х. Українська лексика субстратного й адстратного походження в поетичному мовленні Анатолія Мойсієнка. *Мова та історія. Зб. наук. праць*. 2014. Вип. 344. С. 4–10.
22. Філінюк В. Лінгвопоетика окаціоналізмів у творах Анатолія Мойсієнка. *Українське мовознавство*. 2015. Вип. 45/1. С. 409–414.
23. Хлестун І.В. Онімна лексика в поетичній мові Анатолія Мойсієнка. *Українське мовознавство: Міжвідомчий науковий збірник*. Вип. 43/1 / відп. ред. А.К. Мойсієнко. Харків, 2013. С. 31–36.
24. Черевченко О. Оригінальний світ поета (спостереження над поетичним ідіостилем Анатолія Мойсієнка). *Українська мова*. 2008. № 2. С. 128–133.
25. Шиприкевич В.В. Питання фоностилістики. Київ: Вид-во Київського університету, 1972. 88 с.
26. Ярмолінська М. Евфонія звукописної поезії сучасного бароко Анатолія Мойсієнка. *Мілозвучність поетичної мови*. Тарас Шевченко. Павло Тичина. Олексій Довгий. Дмитро Чистяк / Ярмолінська М. Київ: Аратта, 2018. С. 38–49.

## Джерела:

1. Мойсієнко А.К. Вибране: Поезії і переклади / Передмова акад. М.Г. Жулинського. Київ: Фенікс, 2006. 528 с.

**References:**

1. Andriyash O. Idiostyl' Anatoliia Moisiienka. Visnyk Kyyivs'koho slavistychnoho universytetu [Anatolii Moisiienko's idiosyncrasy]. Seriya «Filolohiya». 2008. Vyp. 37. P. 211–216.
2. Askarova V. Peyzazhna liryka A. Moisiienka: obrazno-tematychni dominanty [Landscape poems by A. Moisiienko: figurative and thematic dominants]. Naukovi zapysky. Seriya «Filolohichni nauky» (movo-znavstvo) / Kirovohrads'kyy derzh. ped. un-t. im. V. Vynnychenka. Kirovohrad, 2013. Vyp. 117. P. 51–55.
3. Berkovets' V. Zvukosymvolizm u poeziyi Anatoliia Moisiienka [Sound symbolism in Anatolii Moisiienko's poetry]. Naukovi zapysky. Seriya «Filolohichni nauky» (movo-znavstvo) / Kirovohrads'kyy derzh. ped. un-t. im. V. Vynnychenka. Kirovohrad, 2013. Vyp. 117. P. 35–38.
4. Betsenko T. Zakon zvukovoyi harmoniyi poetychnoho tekstu [The law of sound harmony of the poetic text]. Ukrayins'ke movoznavstvo. 2015. Vyp. 45/1. P. 25–32.
5. Bilozub A. Metafora u khudozhn'o-poetychnomu movlenni Anatoliia Moisiienka [Metaphor in Anatolii Moisiienko's artistic and poetic speech]. Lingvistychni studiyi. Zbirnyk nauk. prats'. Donets'k, 2006. Vyp. 14. P. 181–184.
6. Boyko N. «U tochnosti nauky yake mystetstvo i natkhnennya ye!» (Anatolii Moisiienko. Mova yak svit sivit. Poetyka tekstovyykh struktur) [«There is art and inspiration in the accuracy of science!» (Anatolii Moisiienko. Language as the world of worlds. Poetics of text structures)]. Ukrayins'ka mova. 2010. № 2. P. 118–127.
7. Vasylyshyn O., Faryna I. Leza sliy, kotri vkhodyat' u svidomist' [Blades of words that enter the mind]. Literaturny Chernihiv. 2017. № 4. P. 183–187.
8. Vokalchuk G., Vokalchuk E. Neology of Anatolii Moisiienko against the background of word-formation practice of poets of the XX-XXI centuries [Anatolii Moisiienko's neology against the background of word-formation practice of the XX-XXI century poets]. Naukovi zapysky. Seriya «Filolohichni nauky» (movo-znavstvo) / Kirovohrads'kyy derzh. ped. un-t. im. V. Vynnychenka. Kirovohrad, 2013. Vyp. 117. P. 21–25.
9. Harachkovs'ka O. Satyrychna shakhopoeziya Anatoliia Moisiienka [Anatolii Moisiienko's satirical chess poetry]. Naukovy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho un-tu. Seriya «Filolohiya», 2015. № 15. T. 1. P. 19–21.
10. Yermolenko C. YA. Poetychna mova. Ukrayins'ka mova: Entsyklopediya [Poetic language. Ukrainian language: Encyclopedia] / Redkol.: Rusanivs'kyy V. M. (spivholova), Taranenko O. O. (spivholova), M. P. Zyablyuk ta in. 2-he vyd., vypr. i dop. Kyyiv: Vyd-vo «Ukr. entsykl.» im. M. P. Bazhana, 2004. P. 500–501.
11. Zhulyns'kyy M. H. Dukh, shcho yednayet'sya zi svitom inshykh [The spirit that unites with the world of others]. Moisiienko A. K. Vybrane: Poeziyi i pereklady / Peredmovna akad. M. H. Zhulyns'koho. Kyyiv: Feniks, 2006. P. 3–9.
12. Zymomrya M. Sontse pry kalyni, abo Slovo pro Anatoliia Moisiienka [The sun at a viburnum, or the Word about Anatolii Moisiienko]. Sobornist'. 2003. Ch. 2. P. 42–45.
13. Kalashnyk V. S. Movna osobystist' myttsya v indyvidual'no-avtors'kiy poetychniy kartyni svitu (sposterezheniya nad lirykoyu A. Moisiienka) [The artist's linguistic personality in the individual author's poetic picture of the world (observation of A. Moisiienko's poetry)]. Svit movy: poetyka tekstovyykh struktur. Kyyiv, Drohobych: Posvit, 2009. P. 65–69.
14. Kapusta V. Shakhivnytsya, koronovana slovom [Chessboard, crowned with a word]. Problemist Ukrayiny. 2009. № 1. P. 40–44.
15. Kravets' L. Intelktualizatsiya ukrayins'koyi poetychnoyi metafory [Intellectualization of Ukrainian poetic metaphor]. Naukovi zapysky. Seriya «Filolohichni nauky» (movo-znavstvo) / Kirovohrads'kyy derzh. ped. un-t. im. V. Vynnychenka. Kirovohrad, 2013. Vyp. 117. P. 26–29.
16. Kuz'menko V. I. Oblychchiam do sontsya: tradytsiyi modernu i modern tradytsiy yak dzherela poetyky Anatoliia Moisiienka [Face to the sun: the traditions of Art Nouveau and Art Nouveau traditions as a source of Anatolii Moisiienko's poetics]. U vsvetli slova: literaturno-krytychni studiyi / Kuz'menko V. I. Kyyiv: Druhe dykhan'ya, 2018. P. 579–586.
17. Literaturoznachchyy slovnyk-dovidnyk [Literary reference-dictionary] / za red. R.T. Hrom'yaka, YU.I. Kovaliva, V.I. Teremka. Kyyiv: VTS «Akademiya», 2007. 752 s.
18. Mats'ko O. Semantyko-stylistychni osoblyvosti porivnyan' u poeziyakh Anatoliia Moisiienka [Semantic and stylistic features of similes in the poetry by Anatolii Moisiienko]. Naukovi zapysky. Seriya «Filolohichni nauky» (movo-znavstvo) / Kirovohrads'kyy derzh. ped. un-t. im. V. Vynnychenka. Kirovohrad, 2013. Vyp. 117. P. 44–47.
19. Naumenko N. Vitrazhi ta peyzazhi Anatoliia Moisiienka [Stained-glass windows and landscapes by Anatolii Moisiienko]. Ukrayins'ka mova y literatura v serednikh shkolkakh, litseyakh ta kolehiumakh. 2008. № 6. P. 70–78.
20. Rudyuk T. V. Epitetne slovo v systemi poetychnoho tekstu Anatoliia Moisiienka [Epithets in the system of Anatolii Moisiienko's poetic text]. Science and Education a New Dimension. Philology, V (36). Budapest : www.http://seanewdim.com, 2017. Issue 136. P. 52–54.
21. Storozhuk KH. Ukrayins'ka leksyka substratnoho y adstratnoho pokhodzhennya v poetychnomu movlenni Anatoliia Moisiienka [Ukrainian vocabulary of substrate and abstract origin in Anatolii Moisiienko's poetic speech]. Mova ta istoriya. Zb. nauk. prats'. 2014. Vyp. 344. P. 4–10.
22. Filinyuk V. Lihvopoetyka okazionalizmiv u tvorakh Anatoliia Moisiienka [Lingual poetics of occasionalisms in Anatolii Moisiienko's works]. Ukrayins'ke movoznavstvo. 2015. Vyp. 45/1. P. 409–414.
23. Khlystun I. V. Onimna leksyka v poetychniy movi Anatoliia Moisiienka [Onym vocabulary in Anatolii Moisiienko's poetic writing]. Ukrayins'ke movoznavstvo: Mizhvidomchyy naukovyy zbirnyk. Vyp. 43/1 / vidp. red. A. K. Moysiienko. Kharkiv, 2013. P. 31–36.
24. Cherevchenko O. Oryhinal'nyy svit poeta (sposterezheniya nad poetychnym idiostylem Anatoliia Moisiienka) [The original world of the poet (observation of Anatolii Moisiienko's poetic idiosyncrasy)]. Ukrayins'ka mova. 2008. № 2. P. 128–133.
25. Shiprikevich V.V. Questions of phonostylistics. Kyiv: Kyiv University Press, 1972. 88 pp. [Questions of phonostylistics. University Press, 1972. 88 pp.].
26. Yarmolins'ka M. Evfoniya zvukopysnuyi poeziyi suchasnoho baroko Anatoliia Moisiienka [Euphony of sound poetry of Anatolii Moisiienko's modern baroque]. Mylozvuchnist' poetychnoyi movy. Taras Shevchenko. Pavlo Tychyna. Oleksiy Dovhyi. Dmytro Chystyak / Yarmolins'ka M. Kyyiv: Aratta, 2018. P. 38–49.

**Sources:**

1. Moisiienko A.K. Favorites: Poetry and translations / Preface by Acad. MG Zhulinsky. Kyiv: Phoenix, 2006. 528 p.